

Elokvantekijät Nicolas Pannetier ja Simon Brunel halusivat tehdä elokuvan Suomen, Viron ja Venäjän yhteisestä historiasta. Taustalla vilistää kuvaa Venäjän Karjalasta.

Tarinoita kulttuuripääkaupunkien väliltä

Lyhin reitti ei ole aina paras. Matka Turusta Tallinnaan onnistuisi nopeimmin matkustamalla laivalla Suomenlahden yli. Ranskalaisille elokuvantekijöille Simon Brunelille ja Nicolas Pannetierille tämä ei käynyt.

He halusivat taistaa matkaa autolla kiertoteitse Venäjän kautta. Tuloksena syntyi uudella teräväpiirto-kameralla ja vanhalla kaita-filmikameralla kuvattu dokumentti *Kiertotie*. Tuotannosta vastasi miesten yhdessä perustama Atelier Limo.

Dokumentissa Brunel ja Pannetier haastattelevat matkan varrella asuvia, kolmea eri sukupolvea edustavia ihmisiä, joiden elämä ja juuret eivät rajoitu vain yhteen maahan. Elokuvasa pääsee ääneen

muun muassa Lappeenrannassa asuva virolaisnainen ja Virossa opiskeleva nuori venäläisnainen. Varissuolla elävällä vanhalla naisella on puolestaan historia, joka kattaa niin Suomen, Viron kuin Venäjänkin.

– Halusimme tehdä elokuvan Suomen ja Viron historiasta ihmisten ja heidän muistojensa kertomana. Huomasimme, että maiden historiaa ei voi käsitellä ilman, että ottaa Venäjän mukaan, Brunel kertoo.

Kaikki ei kuitenkaan hoitunut yhdellä kertaa. Brunel ja Pannetier suorittivat aluksi kolmen kuu-kauden tutkimusmatkan, jonka aikana he haastattelivat useita ihmisiä reitin varrella. Elokvantekijät kävivät yli sadalla paikka-

kunnalla. Kaiken tämän materiaalin he julkaisivat Atelier Limon nettisivuilla.

Toisella matkustuskerralla miehet kuvasivat elokuvan keskittyen muutamaankin henkilöön syventäen heidän näkökulmiaan.

– Matkustimme äidiltäni ostetulta Renault Twingol-la. Se oli huomattavasti paremmassa kunnossa ennen matkaa kuin sen jälkeen, Pannetier kertoo.

Elokvantekijöitä oli aluksi varoitettu, että etenkin suomalaiset ovat juroa kansaa eivätkä he välttämättä suostu puhumaan. Pelot osoittautuivat kuitenkin aiheettomiksi. Varsinkin suomalaiset pajattivat erittäin vuolaasti.

– Ihmiset olivat kiitollisia siitä, että joku kertoo heidän historiaansa eteenpäin

tuomitsematta ja puolueettomasti, Brunel kertoo.

Dokumentissa elokuvantekijät eivät kommentoi ihmisten kertomuksia millään tavalla vaan antavat ihmisten puhua vapaasti. Monet haastateltavat setvivät omaa identiteettiään. Myös toista maailmansotaa ja Neuvostoliiton hajoamista 1990-luvun alussa käsitellään runsaasti.

– Minusta oli hienoa oppia historiasta juuri ihmisten tarinoiden kautta, Pannetier sanoo.

Täysin kokemattomina ranskalaismiesten ei kuitenkaan tarvinnut lähteä matkaan. He tiesivät jo ennestään jonkin verran dokumenttinsa aiheena olevista maista. Brunelilla on

turkulainen tyttöystävä, ja hän osaa jonkin verran suomea.

– Tutustuimme aiheeseen lukemalla muun muassa Sofi Oksasen *Puhdistuksen*, Brunel paljastaa.

Nyt herrat ovat jälleen matkalla. Syyskuun lopulla he lähtivät Tallinnasta kohti Turkuja valmis elokuva mukanaan. Tarkoitus on ollut esittää elokuvaa noin parilla kymmenellä paikkakunnalla. Ensi lauantaana ympyrä sulkeutuu, kun elokuvan viimeinen esitys on Turussa.

HENRI WALTTER
REHNSTRÖM

Kiertotie-dokumentti Maailmassa la 17.12. klo 15. Itäinen Rantakatu 64. Tilaisuuteen on vapaa pääsy.